

Innhold

	Forord.....	11
Kapittel 1	Om “Teater i klasserommet”, estetiske læreprosesser og kunnskapsløftet	13
	TIK-modellens bakgrunn.....	13
	TIK-modellens hovedmål	15
	TIK-modellen sett i relasjon til Kunnskapsløftets utfordringer	16
	Grunnleggende ferdigheter	16
	Muntlig ferdighet	17
	Læringsstrategier og motivasjon	17
	Sosial kompetanse	18
	Det sosiokulturelle perspektivet på læring	18
	Kunnskapsløftets læreplan i norsk og drama.....	19
	Kompetansemålene	19
	TIK-modellens læringsverdi.....	20
Kapittel 2	Om roller, dramametoder og teknikker	23
	TIK-modellens utvidede rollerepertoar	23
	Skuespillerrollen	23
	Forfatterrollen	25
	Regissørrollen.....	25
	Publikumsrollen	25
	TIK-modellens dramametoder og teknikker.....	26
	Improvisasjon.....	26
	Rollemodellering.....	27
	Tablå og bildeteater	28
	Rollefigur	29
	Rolle på veggen.....	31
	Bruk av beskjeder, utdrag av dagbok, brev og lignende	31
	Den varme stolen eller intervju i rolle	31
	Den tomme stol.....	32
	En dag i personens liv	32
	Tankekorridor	32
	Dramaforløp – et helhetlig undervisningsopplegg	33

Kapittel 3	Et Dukkehjem	34
	Tema vi kan arbeide med relatert til dramaet Et dukkehjem	34
	A. Om temaer i dramaet Et dukkehjem	35
	B. Om forfatteren, bakgrunn og forfatterskap	35
	C. Om teaterarbeid	35
	Praktisk forarbeid:	
	Oppgave 1: Vi blir noe kjent med miljøet, rollene og bakgrunnen for stykket	38
	a) “Kom! Så får du se hva jeg har kjøpt!” – ulike undertekster	38
	b) Møte med hovedpersonene	39
	Rollelisten presenteres for elevene (vedlegg 2).....	39
	Møte med lærer-i-rolle som fru Linde eller doktor Rank	39
	c) Intervju i rolle	42
	d) Intervju i rolle – hel klasse	42
	Oppgave 2: “Jeg har flere ansikter enn ett.”	43
	a) Improvisasjon og regiarbeid med utgangspunkt i Noras ulike ansikter	43
	b) Bildeteater – videre arbeid med symbolske uttrykk for Noras ulike ansikter.....	44
	Oppgave 3: Vi leser 1. og 2. akt.	44
	Praktisk etterarbeid:	
	Oppgave 1: Nora og Torvalds tanker og handlinger	45
	a) Hvem er Nora og hvem er Helmer?	45
	b) Hvorfor tenker og handler Nora og Torvald som de gjør?	45
	Oppgave 2: Noras valg – å gå fra mann og barn	46
	a) Møte mellom Nora og omgivelsenes reaksjoner	46
	b) Selve tankekorridoren	46
	Oppgave 3: Hvis Nora ikke gikk.....	47
	a) Improvisasjonsoppgave	48
	Oppgave 4: Skilsmisens pris	48
	a) For og imot-improvisasjon	49
	Oppgave 5: Skrivning i rolle	50
	a) Barna Ivar, Bob og Emmy 10 år etter skilsmissen.....	50
	b) Torvald 10 år etter skilsmissen	50
	c) Nora 20 år etter skilsmissen	50
	Tekstutdrag fra Et dukkehjem	51
Kapittel 4	Vildanden	59
	Tema vi kan arbeide med relatert til dramaet Vildanden	60
	A. Om tema i dramaet Vildanden	60
	B. Om forfatteren, bakgrunn og forfatterskap	61
	C. Om teaterarbeid.....	61
	Praktisk forarbeid:	
	Oppgave 1: Vi blir noe kjent med miljøet, rollene og bakgrunnen for stykket	62

a) Innledning – litt om sted, tid og personer	62
b) Møte med lærer-i-rolle som husbestyrerinne eller en av tjenerne..	62
Oppgave 2: Regioppgave –	
vi blir bedre kjent med Hjalmar og Gregers	65
a) Tekstlesing for å bli kjent	
med rollefigurene Hjalmar og Gregers	65
b) Improvisasjon med ulike undertekster/følelsesimpulser.....	66
c) Rolleintervju	67
d) Arbeid med en valgt undertekst og arrangement	67
Oppgave 3: Vildanden	68
a) Den konkrete vildanden	68
b) Den symbolske vildanden	68
c) Statuen “Den skadeskutte vildanden”	68
Oppgave 4: Forholdet mellom bilde og virkelighet	69
a) Et idealbilde?.....	70
b) Det “sanne” bildet?.....	70
Oppgave 5: Hedvigs selvmord	71
a) Hedvigs beslutning.....	71
b) Improvisasjon: Hedvigs valg.....	72
c) Kan andre mennesker være skyld	
i at et menneske tar sitt eget liv?	72
d) Hva kunne ha forandret dramaets tragiske slutt?	72
e) Lesing av skuespillet	73
f) Skrivning i rolle – dagboksnotat.....	73
Praktisk etterarbeid:	
Oppgave 1: Livsløgnen	73
a) Elevene diskuterer to og to	74
Oppgave 2: Undertekst og stryking av tekst	75
Oppgave 3: Ulike skriftlige oppgaver	76
a) Skrivning i rolle	76
b) Gjenfortelle dramaets fabel skriftlig.....	77
c) Å skrive en anmeldelse av forestillingen.....	77
Tekstutdrag fra Vildanden	79
Kapittel 5 Peer Gynt	87
Tema vi kan arbeide med relatert til dramaet Peer Gynt.....	87
A. Om temaer i dramaet Peer Gynt	88
B. Om forfatteren, bakgrunn og forfatterskap	88
C. Om teaterarbeid.....	89
Praktisk forarbeid:	
Oppgave 1: Hvem er Peer Gynt?	90
a) Peer – en dikter eller en løgner?.....	90
b) Fantasifortellinger	91
c) Peer – et mobbeoffer?	91
d) Peer – en fantast og drømmer?.....	91
e) Hvem er Peer Gynt? 92	
Oppgave 2: Peer Gynt – et dramatisk dikt med et frodig persongalleri. 93	
a) Presentasjon av rollelisten	93

b) Møte med Lærer-i-rolle som husmannskona eller husmannen fra Lunde	93
Oppgave 3: Peer Gynt – en reise i drømmenes verden	95
a) Drømmer du? Hvor bevisst er du dine egne drømmer?	95
b) Hvordan er dine drømmer?.....	96
c) Drømmebilde: I Dovregubbens hall	96
d) Drømmebilde: Møte med Bøygen	97
e) Drømmebilde: Peer møter Solveig igjen	98
f) Drømmebilde: Peer vil bli keiser gjennom penger – penger er makt	98
g) Drømmebilde: Møte med Knappestøperen	99
h) Drømmebilde: Peer vil bli keiser gjennom religion – religion er makt	100
i) Drømmebilde: Peer vil bli keiser gjennom kunnskap	100
j) Drømmebilde: Skipbrudd – møte med kapteinen og passasjereren..	101
Praktisk etterarbeid:	
Oppgave 1: Peer Gynt-rolle på veggen	103
a) Hvem er Peer Gynt?	103
b) Hvorfor tenker og handler Peer som han gjør?.....	103
c) Hvordan ender dramaet om Peer?	104
Oppgave 2: Peers valg.....	104
Oppgave 3: Å være seg selv eller å være seg selv nok?	105
Oppgave 4: Skrive en anmeldelse	105
Tekstutdrag fra Peer Gynt	106

Kapittel 6	Brand	118
	Tema vi kan arbeide med relatert til dramaet Brand	119
	A. Om temaer i dramaet Brand	119
	B. Om forfatteren, bakgrunn og forfatterskap	120
	C. Om teaterarbeid	120

Praktisk forarbeid:	
Oppgave 1: Vi blir noe kjent med miljøet, rollene og bakgrunnen for stykket	121
a) Innledning – litt om sted, tid og personer	121
b) Møte med lærer-i-rolle som mor til Brand eller doktoren i bygda	121
Oppgave 2: Eksposisjon – som et sosiogram	123
a) Tekstlesing – to og to	123
b) Bygging av tablåbilde – et sosiogram	123
c) Dynamisering av tablåbildet.....	124
Oppgave 3: Stryking av tekst.....	125
Oppgave 4: Forholdet mellom Brand og hans mor	125
a) Dialog mellom Brand og hans mor	126
b) Arbeid med undertekst for dialogen	126
Oppgave 5: Brands mange ulike ansikter	127

	Praktisk etterarbeid:	
	Oppgave 1: Latinske uttrykk	128
	Oppgave 2: Ibsen, livsverdier og Brand	128
	Oppgave 3: Religionens plass i samtiden og i livet.....	129
	Oppgave 4: Brand-rolle på veggen	129
	a) Hvem er Brand?.....	129
	b) Hvorfor tenker og handler Brand som han gjør?	130
	Oppgave 5: Brands valg	130
	Tekstutdrag fra Brand	131
Kapittel 7	Jeppe på Berget	142
	Tema vi kan arbeide med relatert til Jeppe på Berget.....	143
	A. Om temaer i dramaet Jeppe på Berget	143
	B. Om forfatteren, bakgrunn og forfatterskap	144
	C. Om teaterarbeid	144
	Praktisk forarbeid:	
	Oppgave 1: Eksposisjon: fabel – miljø og rollefigurer	145
	a) Tekstlesing – to og to.....	145
	b) Bygging av tablåbilde	145
	c) Dynamisering av tablbildet.....	147
	Oppgave 2: Prolog og epilog	148
	a) Tablåbilde – stillbilder	148
	Oppgave 3: Konge for en dag – ond eller god?	149
	a) Hvis jeg var konge/dronning for en dag	149
	b) Felles delerunde	150
	Oppgave 4: Jeppe's indre konflikt – han vil og han vil ikke drikke	150
	a) Analyse av monologen	150
	b) Ulike visninger	151
	c) Hvordan kan vi redigere teksten for at Jeppe skal vinne over sin drikkelyst?	152
	Oppgave 5: Jeppe – et skadet krigsoffer?.....	152
	a) Læreren forteller.....	152
	b) Hvorfor drikker Jeppe?	153
	c) Hva gjør “krig” med folk i dag?	154
	d) Hva har krigen gjort med bonden Jeppe?	155
	Praktisk etterarbeid:	
	Oppgave 1: Samtale om filmversjonen/teaterforestillingen	156
	Oppgave 2: Den tomme stol	157
	Oppgave 3: Teateranmeldelse	157
	Tekstutdrag fra Jeppe på Berget.....	158
Kapittel 8	Erasmus Montanus	167
	Tema vi kan arbeide med relatert til komedien Erasmus Montanus....	167
	A. Om temaer i dramaet Erasmus Montanus	167
	B. Om forfatteren, bakgrunn og forfatterskap	168
	C. Om teaterarbeid og det å tolke en tekst.....	169

Praktisk forarbeid:

Oppgave 1: Eksposisjon – presentasjon av forestillingens rollefigurer .	169
a) Presentasjon av rollelisten	169
b) Presentasjon og møte med de ulike rollefigurene.....	170
c) Gruppevis arbeid med rollefigurene	172
d) Elevenes presentasjon av rollefigurene	172
e) Møte med hver enkelt rollefigur eller noen utvalgte – lærer-i-rolle	173
Oppgave 2: Erasmus' ulike sider og karaktertrekk.....	174
a) Tekststudie med improvisasjon	174
b) Utforskning av undertekst	175
c) Statue – tablåbilde over tekstens beskrivelse og karakterisering av Erasmus.....	175
Oppgave 3: Regioppgave omkring syllogismer.....	176
a) Improvisasjon – Morlille blir en sten	176
b) Om syllogisme	176
c) Spill og regiarbeid omkring syllogismer	177
Oppgave 4: Fortellende monologer og replikker	177
a) Det klassiske dramaets krav til handlingens, tidens og rommets enhet.	177
b) Improvisasjonsarbeid med gjenfortellende monologer/replikker ...	178

Praktisk etterarbeid:

Oppgave 1: Samtale om filmen/teaterforestillingen	180
Oppgave 2: Den tomme stol	181
Oppgave 3: Teateranmeldelse	181
Tekstutdrag fra Erasmus Montanus.....	182

Litteratur	190
Annen aktuell litteratur	190
Aktuelle hjemmesider	191